

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numele singuratici la 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiun

Numele singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploieș.

La

Abonament lunar

pentru

Septembrie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”.

Ușurătate.

(m.) »Presa maghiară e mai superficială decât ori-care altă presă; ea trece ușor peste orice chestie, — cu aceste cuvinte potrivite caracterizează în »Agramer Tageblatt« presa maghiară un politician croat.

Cine cunoaște presa maghiară și urmărește cu deosebire cele ce se scriu prin coloanele ziarului asupra noastră, va da toată dreptatea politicianului croat.

În chestia naționalităților presa maghiară e ușuratică, superficială, acoperind adesea neștiința sa prin scornituri, calumni și injurături la adresa noastră.

Dar' în afară de aceasta presa maghiară mai are un cusur, isvorit tot din superficialitate, care însă o face adese-ori caraghioasă și de ris.

Înțelegem și de coniecțiile și coniecțiile, ce face presa maghiară când e vorba de naționalități și de triumful maghiarității. Ideea unei Maghiarii e viu comensată în ziare și preschiată ca deplin realizabilă. Tot asemenea ori-ce întâmplare neînsemnată, ori-ce lucru mic, care e în favorul ideii statului național, fără a fi controlat mai deaproape, e luat de bani buni, preamărit în ton elogios și în urmă pe baza lui se fac cele mai riscate combinații.

Se înțelege, că în chipul acesta ziarele maghiare adese-ori ajung a fi de ris.

Din multe exemple de felul acesta vom da drept dovadă cazul mai nou, sau am putea zice caraghiosul mai nou al ziaristicii maghiare.

Guvernul Sârbiei a trimis la manevrele artileriei noastre, ținute de curând la Cașovia, un căpitan de artilerie, cu numele Andreiu Matyosici, ca să facă studii și să raporteze asupra lor.

»Magyarország« și după ea toate ziarele maghiare au publicat textul unei scrisori, despre care ziceau că a scris-o Matyosici ministrului de război al Sârbiei. În scrisoare Matyosici cere să fie scoasă din cadrele armatei sârbești, declarând, că se înrolează ca honved în Ungaria.

Etată câteva pasaje din scrisoare:

Domnule ministru!

Manevrele s'au terminat și în alăturare am onoare a trimite rezultatele studiilor mele.

Totodată însă s'au mi dat și voi a vă anunța, că deși sunt soldat sârb, dar' fiind de naștere din Ungaria, m'au simțit a fi mai mult Maghiar, decât Sârb și m'am decis să mă rențorc la sinul patriei mele și voi intra în armata de honvezi.

De Sârbia, despre care am crezut că imi va fi a doua patrie, imi voi aduce aminte în totdeauna cu recunoștință, dar' locul nașterii, Ungaria, nu o poate înlocui în inima mea.

A fost destul să vie un Sârb și să declare, că el se simte Maghiar și că intră în »armata« de honvezi și ziarele maghiare — fără să cerceteze dacă e adevărată știria și dacă e autentică scrisoarea — au făcut cele mai absurde și ridicule combinații.

Etată d. e. ce comentariu face acestei scrisori »Magyarország« (nr. din 2 Sept. c.):

»Acesta este o apariție rară, dar' credem, că vor trage învătătură din ea pentru fii nemulțumiți ai patriei. Un tânăr din Ungaria, după naționalitate Sârb emigrează în Sârbia și în urmă părăsindu-și cariera asigurată, se întorc în patria sa maghiară — faptul acesta ne poate însușa gândurile liniștite. Aceasta este puterea atractivă a gloriei maghiare, care a făcut minuni în trecut și se poate, că va face și în viitor. Dominațiunea ideilor false de

naționalitate nu e mai veche decât secolul present — poate-că secolul următor le va vedea căderea. Oare nu e un presema întorcerea aceasta aproape romantică?»

Chiar dacă ar fi fost convinse ziarele maghiare despre veritatea scrisoarei, chiar și în acest cas combinațiile sunt de tot optimiste și ridicole. În faptul neînsemnat al unui om de rînd să vezi efectul gloriei maghiare și un presemanent pentru »căderea ideilor de naționalitate!!!« dar' apoi când se constată — precum s'a constatat — că tot lucrul e o scornitură. La câteva zile după publicarea scrisoarei, fratele lui Matyosici, care locuiește în Ungaria declară în numele fratelui său, că acesta n'a scris nimănui o astfel de scrisoare, că aceea e apocrifă și că el nu are de gând să vină în Ungaria. Desmintirea o publică »Magyarország«, cu »mare regret«.

Ei, dar' acum cum stăm cu efectul gloriei maghiare? și s'întîlnim și ai patriei! — de cari sînt destui — de unde se trag »invătătură« de patriotism?

Când oare se va trata cu serioșitatea recerută chestia de naționalitate în presa maghiară și când această presă va înceta cu ușurătatea, prin care se face caraghioasă și de ris?

Sibiu, 7 Sept. n.

Sașii din Brașov sînt foarte indignați pentru noua ordinațiune a căpitanului de poliție privitoare la steagurile naționale, de care am amintit ieri.

»Kronst. Zeitung« așteaptă ca toți Sașii, fără deosebire de colorit politic să iee poziție contra acestei ordinațiuni care întuneacă și gloria șovinistă a lui Tisza și Bánffy.

»Kronst. Tageblatt« spune că s'a făcut deja o reprezentație la ministru contra ordinațiunii odioase.

Congresul studenților. »Timpu« scrie: »Budapesti Hirlap«, organul contelui Apponyi, în numărul său de Joi, 31 August, relevând într'un entrefilet că la congresul studențesc se vor ține disertațiuni despre chestiunea transilvăneană și despre chestiunea bucovină, după-cum e prevăzută în program, observă următoarele:

»În România aceste congrese studențești sînt niște instituții quasi-oficioase, pe care ministerul instrucției le ajută materialmente în mod însemnat. În anii din urmă român n'a tolerat ca în programul acestor congrese să figureze obiecte cu relațiuni de politică externă. Credem că ministerul de externe, măcar pentru punerea în discuție a chestiunii bucovinene, nu va tolera ca studențimea română, în cadrul unei instituții quasi-oficioase, să înceapă din nou agitațiile sale intrerupte odată în contra monarhiei austro-ungare«.

Observăm că »Budapesti Hirlap« de înșeală când crede că congresele studențești sînt instituții quasi-oficioase de unde lipsa de logică în tot restul notiței.

Conferență ceho-germană. Ziarul »Politik« din Praga scrie, că schimbarea situației politice din Austria nu se va face decât după intrunirea parlamentului. Totodată »Politik« e informată, că se va încerca convocarea unei conferențe ceho-germane, a cărei problemă va fi aplanarea diferențelor existente.

Contra lui Hentzi. Din Turda ni-se scrie: Duminecă 'și-a ținut partidul independentist din loc recte partidul cismarilor și pielarilor meetingul de protestare în contra sârbărilor de inaugurare a statuei generalului Hentzi.

Presidentul Dr. Vertan a ținut o vorbire de deschidere, într'un ton foarte vehement, și ce privește dinasticismul de dubie valoare. Un măcelar a cetit proiectul de rezoluțiune, cerînd să-și exprime adunarea indignarea pentru pata sângeroasă ce s'a adus națiunii

maghiare prin sârbătoarea trădătorului Hentzi.

Bravii civi s'au depărtat dela tîmbălău în firma convingere că glasul lor de protest se va auzi în cer și statua lui Hentzi o vor muta la Viena.

»Sașii au fost — noi vom fi«.

Așa esclamă o foaie maghiară din Brașov, organ al țispanului, la finea articolului său în care se ocupă cu cea mai nouă ispravă a căpitanului polițienesc, privitoare la interzicerea colorilor săsești vînă-roșu. Încercă cu mari laude pe țispanul Maurer, »care a făcut toți maghiarismul mai mult, decât toți antecesorii săi«, apoi ia la refec pe Sașii, »cari 700 de ani gustând ospitalitatea și libertatea maghiară, n'au fost în stare e înveșă să se acomodeze sincer statului maghiar«.

După toate acestea esclamă: »Se nu uităm, că Sașii au fost, noi însă vom fi...« Noi, adevărații maghiaro-armeno-jidani din Brașov.

Ce se va întâmpla dar' cu Sașii? Li vor inghiți ver-de-gălușcă înfășurată cu »roșu-alb-verde«, sau ce?

Ei, și dacă Sașii au fost, și Maghiarii vor fi, — ce-i cu Românii?

Ei sînt! Au fost, sînt și vor fi.

Din Macedonia.

Ni-se scrie din Macedonia că anul școlar, care începe va fi un an epocal în chestia școalelor românești din Turcia.

Pe toată linia se reza firul, din nenorocire intrerupt la 1895.

Cea dintîiu îmbunătățire care se pune la cale în acest moment, este deschiderea în Salonic a unei școle de comerț cu internat, școală care va da un nou avînt culturii românești în Macedonia.

Directorul acelei școle va fi Dr. Sunda, medicul vaporului Regele Carol.

Dl Dr. Sunda este originar din Macedonia, cunoscută perfect situațiunea economică și socială din Turcia.

Peste câteva zile se vor mai înființa 12 școle primare în Macedonia, și se negociază acum e înființarea unei școle superioare române la Constantinopol.

La columna lui Traian.

Deunăzi am publicat un articol: Ideea romană. Tînărul entusiast, dl Dr. Cassiu Maniu a desfășurat cu inteligență și spirit înalt idei mărețe, cari trebuie să ne servească de călăuze în toată viața. Sînt ideile cari au luminat prin secol înaintea neamului nostru prigonit, întocmai cum norul de foc a luminat calea poporului Israel eliberat din robia egipteană.

Ni-se încălzește inima la astfel de idei, în curentul cărora trebuie să punem, cu satisfacție și cea-ce prepară bătrînul cu inimă tînără, venerabilul domn V. A. Urechia.

Etată un apel al bunului Român:

»La Roma, în 3 Octomvrie 1899 st. n. se ține un mare congres în care esistă o chestiune etnografică.

»Acă, de sigur, neamicii neamului nostru vor veni în număr, ca să ne pună de nou în îndoială originea noastră latină.

»România cari-și a vorat la congres vor merge la Roma și vor face datoria. Ei au hotărît încă, să facă acolo o frumoasă manifestatiune latină, mergînd se depună la picioarele colonnei în onoarea frumozălor dacice romane.

»Acestă coroață nu trebuie să fie un dar adus memoriei marelui imperator numai din partea aderenților congresului, ci un omagiu al națiunii române. De aceea adresăm tu-

torul bunilor Români apelul nostru ca să contribuiească cu ori-ce sumă mică (începînd dela 1 leu) pentru plata coroanei care deja se toarnă în bronz la școala de arte a statului.

»Coroana va fi espusă câteva zile la o vitrină din București, îndată după terminarea ei«.

Au răspuns deja câțiva la frumosul apel. Dar' prea pușini pînă acum. E mîngăitoare însă însufleșirea celor-ce înțeleg acest apel. Unii scriu astfel trimițînd ofertele lor:

»Felicităm pe aceia cari au avut ideea unei manifestatiuni de gînte, și la etatea înaintată, ne bucurăm că focul sacru de neam, întretînit de bătrîni preoși și apostoli ai românismului, e viu în pieptul tînerei noastre generațiuni, căreia nu-i scapă nici o ocaziune spre a arăta glorioasa noastră origină, cum ne aflăm aici la porțile Orientului ca o insulă în mijlocul oceanului de alte neamuri, și care e menirea noastră«.

»Tribuna« și groful Tisza.

II.

Câte am citat ieri, din »Tribuna« dela 1893 ar fi singure îndestulătoare a ne arăta importanța moșunii lui Tisza, în congregațiunea Bihorului. »Tribuna« a mai »spicuit« însă în foile maghiare contemporane și a mai adaus următoarele:

Resoluțiunea votată în congregațiunea comitatului Bihor a zăpăcit pe foile șoviniste.

»Budapesti Hirlap« dela 22 Septembrie scrie:

»În clubul liberal azi nici nu s'a vorbit despre altceva, decât despre propunerea și vorbirea faimoasă din Orașea a lui Tisza Pișta. Indignarea este generală, așa zicînd, între deputați.

»I-se ia în nume de rău cu deosebire cea frasă a lui Tisza Pișta, unde a zis, că noi Maghiarii nu vrem să-i facem renegați pe concetățenii noștri valahi«.

Cine mai hesitează a recunoaște, că dacă pînă nici discursul lui Tisza Pișta nu place șovinistilor, apoi ei curat: au luat câmpii!

Numitul ziar îl face de altfel trădător pe Tisza Pișta și zice, că nu-i nici o deosebire între el și — Mocsary Lajos!

Pe de altă parte »Magyar Hirlap« dela 22 Septembrie scrie:

»În interesul adevărului trebuie să constatăm însă, că discursul, prin care Tisza Pișta a spriginit propunerea sa, din punct de vedere național maghiar este cu desăvîrșire corect, fără cusur«.

S'a ticăloșit rău »Magyar Hirlap«, vor zice Ungurii »adevărați patrioți«, cetînd dururile de mai sus. Ear' »Budapesti Hirlap« va mai fi câștigat aderenți numind trădător pe cel care numește pe față și fără înconjur, că Maghiarii da, vor să-i desnaționalizeze pe Români!

După aceste mici detaliuri ilustrante ale situației dela 1893, să vedem cum aprecia »Tribuna« pășirea lui Tisza. Reproducăm în întregime articolul său prim din numărul 203.

TOT CEI VECHI!

»Șovinistii maghiari nu uită și nu învață nimic. Dovadă este modul, în care ei continuă a trata cea mai vitală și în același timp cea mai acută chestie a statului unguresc, chestia naționalităților.

Multe s'au întemplat de vre-o 2-3 ani încoace, ca să nu mergem mai departe, din care toată lumea s'a convins despre natura gravă și dificilă a raporturilor naționale din patria noastră. Așa că astăzi nici un om cuminte nu mai stă la îndoială asupra unui lucru: că naționalitățile Ungariei sînt individualități etnice, cu limba și literatura proprie, și aspirațiunile lor culturale proprii, și mai hotărîte astăzi ca ori-cînd se lupte pînă la extrem pentru

căștigarea drepturilor și garanțiilor de existență națională. Și considerînd că aceste naționalități nu sînt fragmente ascipite de popoare neînsemnate, ci popoare tinere și viguroase, cari locuiesc în masse compacte de milioane de suflete, cari constituiesc majoritatea covîșitoare a locuitorilor țării, care pe deasupra luptă în alianță solidară contra supremației maghiare, apoi va admite ori-cine, că rezolvarea chestiunii naționalităților în mod necesar se poate face numai pe calea indicată de naționalități, adevărați de baza principiului egalei îndreptățiri, prin garantarea libertății naționale și culturale a fiecăreia.

Ori-cine, afară de șovinistii maghiari. Pentru ei toate cele întemplate nu există. Ei nu-și fac socoteala politică cu factorii reali, ei nu-și măsura nici chiar puterile proprii, ci dau orbis înainte neținînd seamă nici de forța evenimentelor, nici de interesele adevărate ale țării.

Cele întemplate în congregația dela 20 l. c. a comitatului Bihor, precum și comentarele presei șoviniste asupra lor, sînt o foarte viuă ilustrație, că pe când toată lumea a putut ilustra în judecarea chestiei naționalităților la noi, numai șovinistii maghiari au rămas tot cei vechi.

Nu e vorba, este interesant lucru, că tocmai naționalității »Gomel, Zdrobitor de naționalități«, tocani, Tisza Pișta a trebuit să vină să iee poziție contra esceselor turbate ale plebei maghiare fanatisate. El poate acum merge la tatăl-sau și îi poate spune, că sîmînța șovinistă, aruncată de dînsul, cu mîna largă în viața publică, ce roade îmbelșugate a dat, încât chiar el, fiul, silit a fost să intervină, ca duhurile citate de tatăl să fie ținute în frâu și să nu facă »națiunii« rău și stricăciune pe mare.

Este asemenea foarte interesant atestatul ce fiul lui Tisza Kálmán dă Românilor bihoreni, cărora cu toate dreptele șovinistii li-au spart casele, drept dovadă, că ori-cînd de mameluc voi fi, tot nu o poți duce cu șovinistii, dacă nu te maghiarizezi cu desăvîrșire.

Însă moșunea propusă de Tisza Pișta și votată de congregația bihoreană, pentru a repara, într-un-cît se mai poate repara, reputația »națiunii«, pînăgărită prin barbariile dela 9 August ale canaliei orădane, ear' nu pentru a da satisfacția convenită Românilor insultați, este cu mult mai interesantă din alt punct mai înalt de vedere. Anumit ea dovedește, ceea-ce am zis mai sus, că șovinistii n'au uitat și n'au învățat nimic.

Moșunea numește și astăzi pe luptătorii naționali ai Românilor »dusmani ai statului«, în contra cărora cere »asprămi la legătură«, în interesul »statului național maghiar«, care se poate împăca numai cu acei »concetățeni de limbă română«, cari adevărați necondiționați la »ideea« acestui imaginat stat. Va să zică nici un pas înainte! Șovinistii continuă a se desmiarda în utopia panmaghiarismului și prin rostul unui mîdular al puterii dinstasii țiszaiste vestesc lumii și țării, că politica lor de stat tot politica de maghiarizare este și rămîne!

Articolul »Tribunei« încheie astfel:

»Etată importanța politică a hotărîrii congregației bihorene! Ea a mai sporit cu una numeroasele dovezi, că dela șovinistii maghiari nu este a se aștepta rezolvarea chestiei naționalităților.

Fie ca în același timp să fi deschis ochii și celor din urmă frați ai noștri, care au mai așteptat ceva pentru neamul lor dela prietenia cultivată cu șovinistii maghiari.

Da, Tisza Pișta și semenii lui primește prietenia Românilor credincioși statului național maghiar, însăși Românilor credincioși limbei și națiunii lor le declară luptă de exterminare.

Cine este Românul, care se mîndrește după acest soi de prietenie?!

Așa scria »Tribuna« dela 1893. Cetitorii noștri pot face singuri comparații cu cele ce a scris »Tribuna Poporului« din August 1899, și a judeca într-un-cît această foaie e — continuarea »Tribunei«.

Nostimade din Francia.

S'a întemplat una nostimă de tot!
Ziarul francez din Paris, »L'Intransigeant« istorisește că ar fi primit visita principilor români, Mihail Văcărescu și Scarlat Lahovary, cari au esprimat redacției aceluia ziar sentimentele de dragoste ale Românilor pentru poporul francez și au manifestat deplina lor convingere despre culpabilitatea lui Dreyfus, convingere împărtășită și de Sveranul nostru, după spusele acestor principii.

Una la mână.
Imediat vine alt ziar francez tot din Paris »La Petite République« care istorisește, că redacția ziarului »L'Intransigeant« a fost pur și simplu victima unei păcălieli. Faimoșii principii nu sânt decât un spijer și un băcan din Francia, cari cu precauție s'au dus la redacția ziarului »L'Intransigeant«, spre a dovedi astfel că acest ziar naționalist e foarte mândru când primește felicitări chiar din partea unui străin dușman al neamului francez, cum e membrul familiei germane Hohenzollern.

Două la mână.
În sfârșit apare și ziarul francez din București »L'Indépendance Roumaine«, cu următoarea informație: Colaboratorul nostru Mihail Văcărescu ne scrie din Paris, că a fost foarte surprins cînd notifița din ziarul »L'Intransigeant« prin care se da seamă despre visita ce a făcut la redacția aceluia ziar dimpreună cu dl Scarlat Lahovary, nepotul seu. Visita nu o tăgăduiește, afirmă însă că nu »și-au dat nici-odată titlul de principii«.

Trei la mână!
Cum rămâne atunci cu versiunea păcălelei dată de »La Petite République«?

La urma urmelor care e titlul celor doi călători: »Principii, spijeri sau băcani«, căci lucru ciudat — numai ziaristi nu »i-au botezat gazetele franceze!
(»Constituționalul«).

Adunarea „Asociațiunei“.

VII.

— Acte. —

Dăm acî și raportul comisiei esmise pentru examinarea regulamentului pentru bibliotecile populare.

On. adunarea generală!

Comisiunea aleasă pentru studierea și revidarea proiectului de regulament privitor la înființarea și administrarea bibliotecelor populare, își ia voe a vă prezenta prin graiul meu următorul raport:

Comisiunea în general găsește proiectul de regulament destul de corespunzător scopului și trebuințelor, fiind arătate în el îndeajuns condițiile ce trebuie să le întrunească o bună bibliotecă populară. Nu poate deci, decât să recomande cu căldură on. adunării generale primirea proiectului și să dea on. comitet central îndrumarea de a lucra cu toată stăruința și fără întârziere pentru punerea lui în praxă, pe cât se va putea chiar în toate despărțimintele înființate și cari se vor înființa pe teritoriul »Asociațiunei« noastre.

Ca să mai provocăm discuțiuni prin anumite observări, cari ar privi mai mult stilul și forma, nu aflăm de lipsă, de oare-ce regulament indică îndeajuns principiul acțiunei și va afirna dela zelul și conștiințiositatea administratorilor, îndeosebi însă a comitetelor cercuale, ca mai ales în ce privește bibliotecile ambulante, cari le prezintă ca o instituție nouă, să afle în cadrele acelor principii căile și modalitățile, de a le administra cât mai sistematic și mai co-

respunzător împrejurărilor locale ale fiecărui despărțământ.

Repețim deci a recomanda on. adunării regulamentul pentru primire.

De va, 16/28 August 1899.
Gregoriu Maior, Ioan Lazarici, George Păreu.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Echouri.

Sănmiclăușul - mare, 2 Septembrie n. — În primăvara anului c. a apărut în »Tribuna« o corespondență referitoare la cassa de păstrare din Sănmiclăușul-mare, și despărțământul »Astrei« tot de aici.

Verosimil, că autorul și atunci a fîntit la mine; însă nu m'a numit; nici nu am reflectat, căci nu poji și nici-cînd rezultatul discusiunilor ziaristice înainte, și eu nu voese, ca astfel de discusiuni să aducă eventual stricăciune cauzei, pe lângă care se învîrt! Și experiența ne dă dovezi destule, că discusiunile aceste în cele mai multe casuri sînt păgubitoare.

În numărul 181 al »Tribunei« însă onorata »Sentinelă« a Torontalului o spune pe față, că eu împedec înființarea casei de păstrare de aici și arată totodată dauna grozavă — de 6—8000 coroane, ce am pricinuit eu avutului național!

Voesc acum se dau — nu »Sentinelă«, care ar pute să știe fără mine aceste, ce am să zic, — ci poporul nostru român, pe care sigur îl interesează cauza, unele deslușiri generale din care își poate face fiecare judecata sa.

E drept, că Sănmiclăușul-mare este — în proporție cu altele — »un centru mare și însemnat« în părțile aceste a Torontalului; încât pentru »o putere oare-care de a se afirma« stăm așa, că avem o plugărimă indolentă de circa 4000 suflete, fără nici un simț pentru interese comune românești, care până azi încă n'a avut un preot, care să-i fi dat în această direcție învățături, ear' azi întreaga inteligență de aici constă afară de neînsemnata mea persoană, din un doctorand în drepturi, un preot tiner încă neintrodus în parochie și din doi învățători.

Aceasta este deci »puterea de a se afirma«, și această neînsemnată inteligență are încă decenii de lucru, ca să facă educațiunea poporațiunei; și »și amărăscă zilele cu indolența, răutatea și nepăsarea, egoismul acestei poporațiuni, care nici-cînd o conducere bună încă nu a avut.

Această inteligență are sarcina de a ridica numitei poporațiuni și cu »sprijinul« acestei poporațiuni un locaș a lui Dumnezeu, după-ce în procesul de despărțire hierarhică biserica veche a rămas credincioșilor Sîrbi.

Edificarea și provederea cu toate cele necesare costă 45 mii fl., avînd ca acoperire în bani, desdaunarea dela Sîrbi, 15 mii fl. Lucrările sînt din anul 1898 în curgere și trebuie să purtăm de grijă ca aceste să nu sufere împedecare din lipsa banilor.

Acum poștiți și căutați toate comunele române din aceste părți și veți afla, că toată inteligența este: preotul și învățătorul, ear' industria și comerțul de fel nu au reprezentanți.

Dar' la ce să înșir atâtea; că doar' »Sentinelă« astfel prezentă lucrul, că eu unul am împedecat lucrările! Dacă deci eu unul am fost în stare numai prin ținuta mea pasivă să țin tot lucrul în loc, își poate ori-cine forma o idee despre »puterea« noastră!

Cînd am ținut conferența în cauza înființării institutului de credit, am accentuat că da, avem lipsă și de însuflețire, dar' avem înzecit mai multă lipsă de parale! Cu toate acestea conferența cu mare însuflețire a fixat capitalul de fondare la 50 mii fl. a 50 fl. acțiunea.

Însuflețire multă; parale puține; să se solvească și aceste în 17 luni.

Acum — mă rog — aici în Sănmiclăuș sînt 4 institute de bani, în Cenad sînt 2, în Valcani e 1, în Teremia-mare sînt 3, în Nagyösz sînt 2, în Perjamos sînt 4, în Comloșul-mare sînt 2, în Chichinda-mare sînt 5, în Mokrin sînt 2, în Gotlob 1, în Zsombolya 3, cărora ar avè institutul nostru să le facă concurență și cari toate trec peste 8% cu interesele.

Știe »Sentinelă«, că poporul nostru cunoaște multe apucături, prin cari își exoperează creditul, apoi și mat multe, ca să se scape de plată? La plată nu s'ea prea însuflețește!

După subscrierea prospectelor, tot la dorința noastră a tuturor am împinit o însărcinare, cînd am consultat unii bărbați specialiști de ai noștri; a căror părere este, că capitalul de fondare ar trebui să fie 150—200 mii fl. după-ce și piața de bani e foarte scumpă și că deocamdată este imposibil a aduna un astfel de capital.

Și apoi director la un astfel de institut? Zic d-lor; »cine altul decât Dr. Nestor Oprean?« — Am declarat-o atunci, și o declar și acum, că eu nu sînt în poziție de a pute lipsi din cancelaria mea advocațială; ear' directorul unui institut de bani trebuie să stea la institut.

Însuflețire este și la mine; însă chiar fiindcă și »Sentinelă« îmi dă mie mare importanță, trebuie să țin cont și de împrejurările reale și de responsabilitatea la care eventual »Sentinelă« tot pe calea publicității ar avè să mă tragă!

Deci, cine poate face aici un institut de bani cu capital de 50 mii florini, făcî-l, eu îl voiu sprigini; însă eu nu-l pot face în aceste împrejurări!

Încât pentru »Astra« numai aceea vreau să o spun deocamdată, că nu eu sînt directorul, și nu pună vina »Sentinelă« și pentru neactivitatea ei asupra mea.

Este una a te gira de vizitii și a da cu bicul în calul ce trage; și alta este a fi calul înhamat, în care toți nechemajii dau, cînd carul — fără vina lui — se îngloadă!

Dr. Nestor Oprean.

Cronica zilei.

Sibiui, 7 Sept. n.

Memento. 9 Septembrie: Terminul de petiționare pentru beneficiu la masa studenților, susținută de »Albina«.

10 Septembrie: Concurs not. în Marghita (pretura Temes-Rékás). — Concertul corului bis în Brașov.

15 Septembrie: Termin de concurs adv. al »Sătmărenei«.

17 Septembrie: »Astra« desp. Bocșa, adun. cercuală în Bocșa-română.

„MICA PUBLICITATE“. Împiniși de necesitățile publicului am deschis nouă rubrică de inserțiuni Atragem atențiunea la inseratul de pe pag. a 4-a

M. Sa Regele Francisc Iosif alaltăieri a făcut vizită mare-ducei ruseși Alexandra Feodorovna, care în călătorește spre Gmunden a petrecut cîtva timp în gara Westbahn. M. Sa purta uniformă rusească decorat cu ordul Sf. Andreiu. Ducesa a redat îndată Maj. Sale visita în castelul din Schönbrunn.

Rudolf Bergner, cunoscutul filoromân, fost president al »Asociațiunei« pentru cunoașterea țerilor și popoarelor, a murit zilele trecute în Graz.

Catedrală română în Sibiui. I. P. Sa Metropolitul Meșianu a început deja preparativele pentru edificarea catedralei metropolitane. Se publică deja concurs pentru construirea planului, care se poate vedè pe pag. a 4-a a ziarului nostru.

Salutînd cu bucurie acest prim pas spre realizarea marelui scop, zicem: Dumnezeu se ajute!

Dela școala de fete. Până eri înainte de ameză erau înscrise la școala de fete a »Asociațiunei« 40 eleve, dintre cari numai 8 interniste.

Fotografia lor. »Telegraful Român« scrie: O nostimă fotografie psihologică aduce Trib. Poporului de azi. După-ce ai cetit primul ei, (cel cu ideea apropierei de Maghiari. Red. »Trib.«) îți cade foarte »apropos« următorul început al articolului seu al doilea:

»In viețaa publică se pune între calitățile cele mai detestabile: »credința rea«, (mala fides). Cu oameni conduși de rea credință în lucrările lor, nu poji să știi nici-odată nici fînta nici mijloacele, și nu poji să le orientezi sau să prevezi, cînd te vor des-avăia pe sine, sau își vor contraxice sau vor compromite cauza pe care vreau să o reprezente«.

Nime nu putea să facă mai bine fotografia psihologică a celor dela Trib. Poporului«.

Nouă sinucidere. Azi înmormentează pe cei doi îndrăgostiți sinuciși alaltăieri și deja Sibiui are altă jertfă a dragostei nenorocite. Azi la 11 și jum. ore o tinără fată, d-șoara Balogh din Budapesta a luat otravă și apoi s'a aruncat din fereasta etajului II. dela hotel »Neurhrer«.

Telefon la Bistra. Oficiul silvanal din Sebeș, comitatul Sibiui, s'a decis să introducă, pentru trebuințele proprii, telefon între Sebeș și Bistra cu stațiunile Sebeș-Căpâlna-Șugag-Teu și Bistra. 1500 stîlpi sînt deja gata și în curînd vor fi ridicați.

Viriliștii comitatului Timiș. Datele referitoare la compunerea listei celor cari plătesc mai multă dare în comitatul Timișului, conform §-lui 25 din art. de lege XXI: 1886, sînt expuse la oficiul de vicecomite în Timișoara, unde până la 12 Septembrie cei interesați pot lua privire în ele în biurul protonotarului N. Lendvai.

Cassa comitatensă și cea orfanală a comitatului Timiș dela 15 Septembrie se vor contopi într-una, avînd a fi administrați într-una banii comitatensii și cei ai sedriei orfanale. Regulamentul de administrare, votat de congregație, este aprobat deja din partea ministrului.

»TRIBUNA« ÎN ALBA-IULIA. Numeri singuratici din ziarul nostru se pot cumpăra zilnic, cu câte 5 cr., la librăria lui Weiss Bernat, »la loterie«.

Recunoștință preainaltă. M. Sa prin un autograf a esprimat mulțumirea sa pentru Archiducelui Francisc Ferdinand deosebita mulțumire și recunoștință pentru conducerea excelentă a corpului de armată nr. 8, al cărui comandant la manevrele mari din Boemia fusese Archiducele. Autografal a fost predat prin șeful de stat-major baron Beck.

Hymen. Dr. Vasilie Ramoncazi, avocat în Gherla, și Emilia Nemes își vor sîrba cununia în 10 Septembrie, la 11 ore a. m., în biserica gr-cat. din Cluj.

Concert în Brașov. Corul bisericei gr-or. din Brașov-vechiu va da Duminecă (10 Septembrie n.) o serată literară-musicală împreună cu dans, în sala de concerte dela Redută.

Onorarul apărătorilor publici. Prin intrarea în vigoare a noiei proceduri penale, cu începutul anului viitor se va introduce și instituțiunea apărătorilor publici, pe cari îi va numi camera comercială luna de luna înainte. Apărătorii publici vor căpăta și diurne, cari însă nu vor putè fi mai mari decăt 10 coroane.

Vênătoare de lupi. În Șunciuș și jur (Bihor) lupii s'au sporit așa de mult, că în ziua mare intră în sat și răpesc tot ce le cade în cale. Pentru stîrpirea lor se va aranja în curînd o mare vênătoare.

»Evenimentul« din Iași află, că Vineri seara cinci soldați ruși au trecut pe ascuns Prutul, desertînd, la Ungheni-Români. Doi din ei au fost prinși și întorși în Rusia. Ceialalți trei s'au făcut nevăzuți.

»Lumina Satelor«. Două reviste populare din România, cari apăreau în județul Gorj, »Amicul Poporului« și »Sezătoarea Săteanului«, au fusionat într-o singură revistă cu numele »Lumina Satelor« din care au apărut până acum 3 numeri.

Fruntea satului. În Starciova (comitatul Torontal) cîtiva jurați s'au pus pe ceartă în cărcima satului și dela ceartă au trecut la bătaie. Șapte jurați au rămas morți pe câmpul de răboiu.

Carne din România la Berlin. Peste câteva zile se face primul transport de carne dela abatorul din Iași pentru piața Berlinului.

Carnea va fi expedată în ciosvirte de câte 100 chilogramme, în vagoane închise și cu expresul Constanța-Berlin.

Dr. Istrati, ministrul lucrărilor publice, a redus foarte mult taxa pe căile noastre ferate dela Iași la Ițani, spre a înlesni astfel esportul cărnei.

Se știe, că mai anii trecuți era proiect să se exporteze carne la Viena. În acest scop Dr. Lueger, primarul Vienei era să meargă în persoană la Iași, la inaugurarea abatorului. Ungurii însă, cari se temeau de acest plan au întrevînit, și pe urmă i-s'a dat primarului Vienei a înțelege, să nu mai ostenească.

Incendii. În Cernegyház servitorul Ilie Fleora a pus foc la stogurile stăpînului seu Vital Vasiiu. Paguba e vre-o 500 fl. Servitorul e arestat. — În

promis că îi va destăinul lucruri de gravă importanță.

Camila rămase încremenită. Nu-i trecea prin mînte că Leonela va putea spune lui Anselmo întreaga ei necredință, dar' cu toate acestea era cuprinsă de frică și de durere și abia putea să aștepte, ca să vadă de sînt întemeiate ori nu temerile ei. Anselmo a adormit. Cînd a vîzut Camila că el doarme, și-a strîns grămădă puțini bani și juvaericele ce le avea, și eșind pe nesimțite din casă a fugit la Lotario. Îi spuse lui Lotario tot ce s'a întemplat și l'a rugat să o pună la adăpost și în siguranță, ori apoi să fugă împreună, ascunzîndu-se într'un loc unde Anselmo să nu-i poată găsi. Lotario a rămas atît de frapat la început, încât nu a putut răspunde Camilei nici un cuvînt, cu atît mai puțîn a putut lua o hotărîre în cauză.

Se hotărî însă în urmă să ducă pe Camila în mînăstirea în care era stăruită sora lui Lotario.

Camila se învîoi și cu iuteala reclamată de împrejurări fu adăpostită aici. Lotario părăsi apoi orașul fără a avisa pe cineva despre îndepărtarea sa.

Cînd s'a făcut ziua, Anselmo, fără să observe că Camila lipsește din camera ei, s'a dus la Leonela, plin de curiositate să afle noutățile promise. Deschise ușa și intră, dar' Leonela nu era în cameră. Disparuse. A aflat însă, legate de fereastră, câteva ciarșafuri, cu ajutorul cărora Leonela a scăpat pe fereastră din închisoare. Mînios intră acum Anselmo în camera Camilei, ca să-i comunice evenimentul, dar' nu o află pe Camila nici în pat, nici în cameră și nici în întreaga casă, și lucrul

începî să-l nedumerească în mod de nedescris.

Anselmo se adresă servitorimei cu diferite întrebări, dar' răspuns n'a primit din nici o parte. Nu știa nimeni ce s'a întemplat. Anselmo căutînd pretutindenea pe Camila, a observat și constatat, că toate dulapurile sînt deschise și că cele mai multe dintre juvaericele — lipsesc. Împrejurarea aceasta i-a deschis ochii și l'a făcut să înțeleagă marea nefericire de care a dat, convingîndu-se mai tîrziu că într'adevăr — nu Leonela e cea vinovată.

Plin de durere și amărăciune alergă acum Anselmo la amicul seu Lotario, așa cum se afla, în hainele de noapte, ca să-i comunice acestuia nefericirea, cerîndu-i sfatul și mîngăierea. Dar' nu l'a aflat acasă; și auzind dela servitori că a părăsit casa pe la mijlocul nopții, luînd cu sine toate paralele: i-se părî că trebuie să înebunească.

Pentru-ca pîharul suferințelor să fie și mai plin, află, cînd sîsi înderît acasă, că toți servitorii sei au fugit și au lăsat casa pustie. Nu mai știa bietul Anselmo ce să creadă, ce să cugete, ce să zică sau să facă, așa, că era aproape să-i peardă mințile. Într'un moment se vîzî zdrobit cu desăvîrșire; părăsit de nevastă, de amic, de lume și de cer. Mult mai mult îl durea însă pierderea onoarei, pentru-ca fuga subită a Camilei îi spunea evident că nu o mai are.

După multă frămîntare se decise să meargă de nou la țeară, la amicul la care aflase adăpost și atunci cînd întăiași-dată a dat ansă la nefericirea sa.

A încuiat, deci toate ușile casei, acum pustie, și a plecat la drum, călare

și cu inima zdrobită. Abia a ajuns însă la jumătate de drum și învins de forțele durerei a trebuit să se deie jos de pe cal. A legat calul de un pom și a căzut leșinat la picioarele calului, în mijlocul unor suspine sfîșietoare. Aci a rămas în nemiscare până tîrziu noaptea. Înspre seară a trecut un om pe lângă el, venind din Florența. Anselmo l'a oprit în drum și l'a întrebă ce e nou acasă?

»O istorie ciudată, domnule, — răspunde agrăitul, — poate cea mai ciudată de pe lume. Se povestește, că Lotario, amicul sincer al avutului Anselmo, cu locuința la Sfîntul Ioan, a fugit astănoapte cu nevasta amicului seu, cu Camila, și că Anselmo asemenea a pierit. Nu știe nime unde e. Toate acestea le-a spus o camerieră a Camilei, chemată în fața guvernatorului, din motivul, că a eșit noaptea pe fereastră, cu ajutorul ciarșafurilor. Nu știu de e așa sau nu, dar' așa se povestește și întregul oraș e în agitație, fiindcă nime nu se aștepta la o astfel de întemplat, dată fiind intima prietenie a amîndurora, care li-a și dat numele de: »cei doi prieteni«.

»Nu se știe, că Lotario încătore a plecat cu Camila?« — întrebă Anselmo: — »Nu se știe absolut nimica și oamenii nici idee n'au despre asta, — răspunde călătorul, — deși guvernatorul își dă toate silințele să le deie de urmă«.

»Dumnezeu să te țină în pace!« — îi zise Anselmo, concediîndu-l.

»Și pe dumniata!« — răspunde omul și plecă mai departe.

Știrea auzită era să facă pe Anselmo să-și peardă nu numai mîntea, ci și

viețaa. Își adună toate puterile și plecă la drum, ajungînd la casa amicului seu. Acesta nu știa nimica despre nefericirea lui Anselmo; și observat însă din paliditatea și din trăsăturile feței că o mare durere îl apasă.

Anselmo l'a rugat să-i deie imediat un pat, hîrtie și cerneală. I-s'a făcut pe voe și la rugarea sa, a fost lăsat singur. A încuiat ușa și s'a culcat. Abia s'a vîzut însă singur și sentimentul nefericirii l'a cuprins cu atîta putere, că simțea că i-se apropie sfîrșitul vieții. Cum însă dorea să deie cu cuvinte proprii știre despre motivele morței sale subite, s'a sculat și s'a pus să scrie. N'a putut însă termina, fiindcă puterile l'au părăsit scriînd, și durerea pe care singur și-a atras-o prin nesocotita sa curiozitate, i-a răpit viețaa.

În ziua următoare vîzînd stăpînul casei că e tîrziu, ear' Anselmo nu se arată, a intrat la el să vadă nu-i merge cumva și mai rău. L'a aflat în pat, cu partea de sus a corpului proptit de masă, cu fața pe o hîrtie scrisă și cu condeiul în mână. Îl strigă pe nume și vîzînd că nu-i răspunde se apropie de el, i-a prins mîna clătînîndu-l-o, și a vîzut că mîna e rece, ear' Anselmo e mort. Însăpîmîntat și îndurerat chemă întreaga servitorime să-i comunice ce nefericire a ajuns pe amicul seu Anselmo. A luat apoi hîrtia scrisă de pe masă și a cetit din ea următoarele:

»O dorință nebună și neprecuțată mi-a răpit viețaa. Dacă va ajunge vetea morței mele la urechile Camilei, să știe că o iert, pentru-că ea nu era datoare să facă minuni, și eu n'am avut trebuință să cer dela ea minuni.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Cei doi prieteni.

Traducere.

(Urmare și fine).

Leonela nu mai știa de frică ce vorbește și ce să vorbească; îi dete deci răspunsul următor:

»Nu mă omori, domnule, că-ți spun lucruri mult mai importante de cum îți poji închipui«.

»Vorbește deci, — îi zise Anselmo furios, — iute și fără încunjur, căci altcum ești a morței!«

»Nu pot; acum nu pot, — răspunde Leonela, — pentru-că sînt prea confusă și nu pot vorbi. Așteaptă până mîne și-ți voi spune lucruri cari te vor pune în mirare. Fii însă liniștit și convins, domnule, că cel-ce tocmai acum ești pe fereastră e un tînr din oraș, care mi-a dat cuvîntul că m'e ia în căsătorie«.

Anselmo se linișți și se învîoi să aștepte până mîne, fără a se gândi că poate să audă ceva rău despre Camila, fiind el tot atît de bine convins despre virtuțile ei ca și despre existența sa proprie. Părăsi deci camera Leonelei, încuind însă ușa și spunîndu-i că rămîne așa, în prinsoare, până nu-i va comunica tot ce știe. A trecut apoi în camera Camilei, comunicîndu-i cele întemplate și spunîndu-i că Leonela i-a

Ceacova cocișul G. Todorescu umblând cu lumina aprinsă prin podul casei stăpânului său G. Marinovici, s'a aprins casa și a ars împreună cu magazinul de bucate. Paguba e 1000 fl. Cocișul e arestat. — În Lipova a ars casa pantofarului Emerik Riszti. Focul s'a extins din vina nevestei, care a uitat să astupe gura cuptorului de copt pâine. Locuitorii au scăpat numai cu ce era pe ei. — În Sacoșul turcesc a ars stogolul lui Ioan Buru. Se crede că focul a fost pus de vre-un răufăcător. — În Toronyos-németi a ars mulțime de grâu. Paguba e aproape 20.000 fl. — În Rozsahegy a ars fabrica de pânzării. — În Szepes-Görgő la moșia contelui Csáky Vidor au ars mai multe edificii și mulțime de bucate. Paguba e vre-o 36.000 fl.

În procesul Dreyfus au fost ascultați până acum 104 martori. Din aceștia 50 au fost agravați, 37 au făcut depoziii favorabile lui Dreyfus, iar 17 nu și-au manifestat părerea.

Rozalia Pataky, postărită în Sarkad, s'a sinucis luni cu soluțiune de vitriol. Era numai de 19 ani, orfană, modestă și vecinic intristată.

Guerin. Din Paris se depeșează, că în Rue Chabrol e liniște. Numai alaltăieri s'a întâmplat un incident. Un soț al lui Guerin a dat cu o peatră în un polițist. Polițistul a voit să-l puște, dar în același minut s'a ivit la fereastă Guerin și a declarat, că asemenea casuri nu se vor mai repeți.

Ieri asediații au dat drumul unui balon de hârtie, de care atrina o scrisoare. Poliția a voit să pună mâna pe ea, dar a prevenit-o un tânăr, care a dispărut cu scrisoarea.

Azi e a 23-a zi de asediu. Se crede că Guerin și soția primesc victuali noaptea din casa vecină.

Fabrică nouă în Bănat. Comerciantul de bucate Armin Braun din Becicherecul-mare în tovărășie cu Fürstner, fost director al fabricii de covoare și cu Stefan Mokry, vor înființa în Becicherecul-mare o fabrică de ulei de ricin. Lucrările pregătitoare au înaintat deja așa de mult, încât probabil că în toamna viitoare fabrica își va începe deja funcțiunea. Economii producătorii ai sâmbențelor de lipsă la fabrică vor căpăta avans de 20 fl. fără camete. Condițiunile de producere și valorisare a sâmbențelor se vor face economilor cunoscute într'un apel, pe care înființatorii fabricii îl vor publica în curând.

Sécuii și limba română. Un borvizar trecând zilele trecute prin o comună românească a intrat la o familie de frunte, care cumpăra des dela el apă de Borsec, și dând în vorbă ungurește, Sécuiul s'a plâns de necunoștința limbei române, de care așa mare lipsă are în daraverile lui, și a zis următoarele: »Vai, domnule, cât de greu ne este nouă a călători prin țeară, că nu pricepem altă limbă, ca și un bou, și nu ne putem înțelege cu Români, cu cari atât de multe daraveri avem. Am cerut dela miniștru să ne trimită un învățător român la școala noastră din sat, ca să putem și noi învăța altă limbă și să fim oameni mai cuminți, să știm mai multe limbi, dar ministrul ni-a respins cererea. Am înaintat o a doua rugare, dar atunci ni-a scris foarte aspru zicând între altele: »hát megbolondultak?« (ați nebunit doar?). Vezi, domnule, noi știm, că avem lipsă de cunoașterea limbilor din patrie, și ministrul nu ne lasă să le învățăm.

Dat fiind deci, că eu însumi am fost urzitorul nefericirii și rușinii mele, n'ar fi just . . . ca . . .

Atâta era scris pe hârtie. Anselmo n'a putut să continue, pentru-că i-s'a zdrobotit inima. Moartea l'a surprins înainte de a pute el termina.

Amicul său i-a anunțat imediat moartea, amicilor și rudeniilor din Florența, cari cunoșteau deja nefeciorirea ce l'a ajuns și știau că necredincioasa Camilă în care mânăstire e ascunsă.

Era aproape să urmeze și ea bărbatului; nu atât pentru știrea despre moartea acestuia, cât mai mult pentru faptul că Lotario o părăsise.

Văduvă fiind, putea să părăsească mânăstirea, dar n'a făcut-o; și nici călugăria nu a îmbrățișat-o, până nu i'a venit știrea, că Lotario a rămas pe câmpul de luptă, găsindu-și aci moartea, în ploaia de gloanțe.

Când a auzit că e mort și Lotario, a depus jurământul de călugărie și în scurtă vreme și-a terminat și ea viața sub greoșul unor dureri teribile din cari se născuse o tristă melancolie pe seama nefericitei femei.

Acesta a fost tragicul sfârșit pe care l'a avut pentru toți trei ideea nebună a lui Anselmo, și ar fi de mare interes a stabili, că dintre cei trei actori principali, cu rol în această tristă tragedie, care a fost cel mai mult vinovat?

Eată o temă de meditare, pe seama cetitorilor noastre!

Trad. de (trp).

Scandal domnesc. Din Turda ni-se scrie: Orașul nostru e ținut în mare febrile în urma unui atentat ce l'a săvârșit un baronaș din jur, Josika, în contra președintelui dela scaunul orfanal Fosztló Géza.

Lucrul s'a întâmplat astfel: Unul dintre fiii baronului Josika Andor, un băiat de vre-o 17—18 ani a intrat alaltăieri dimineață la președintele scaunului orfanal și l'a provocat în mod brusc să-i licuideze bani. La îndrumarea acestui din urmă, că se vină cu tutorul său, de oare-ce el cu minoreni nu stă în vorbă, baronașul s'a infuriat și a atacat cu biciușca pe președintele, acoperindu-l și cu o ploaie de injurături. Președintele scos din sărite i-a tras lui Josika o palmă zdravănă, la ce Josika a scos un revolver și l'a îndreptat spre Fosztló. Norocul, că arma nu s'a slobozit ușor, așa că doi gendarmi ce tocmai săriră în ajutorul președintelui i-au putut-o smulge din mâna atentatorului fără-ca să se fi întâmplat vre-o nenorocire. Baronul Josika însă s'a furișat printre servitori, s'a suit pe cal și a dispărut.

S'a pornit cercetare strictă în contra amândurora, pentru-că după o versiune președintele ar fi palmuit pe Josika înainte de ce acesta ar fi pășit pe calea ofensării faptice a președintelui.

Anthrax, boala de splină la vitele cornute, a adus mare primejdie între oamenii din Liptó-Turóc. Murise o vacă a preotului evanghelic de acolo, și eludând visitațiunea veterinarului, carnea s'a vândut între ameni. S'au bolnăvit de anthrax toți câți au lucrat la belire, dintre cari un anume George Suboli a murit deja, iar alți patru au fost trimiși la clinica din Budapesta. Se svonește, că au căpătat boala și cei cari au avut de lucru cu cadavrul lui Suboli.

Cântecul preotului. În »Patria« găsim citate următoarele versuri populare în Bucovina:

Eu sunt preot, eu sunt om,
Eu sunt paroh, eu sunt domn,
Eu sunt soț, eu sunt bărbat,
Eu sunt tată pentru sat!

Eu am dar și masă 'n casă,
Am cinstită proteasă,
Am copii mai mult de-o mie
Sub sfințita-mi pastorie!

Fără armă — am putere,
Fără aur — am avere,
Fără steamă — am mărire,
Am o dulce fericire.

Eu sunt vraciu și grădinar
Pentru miei și pentru mari,
Eu sunt credincios păstor,
Eu sunt bun învățător!

Am un leac, ce se lipește
D'inima ce pătimește,
Am toiaș și fluiier mare
Și cum cânt eu — turma sare.

Știri mărunte. În 14 Septembrie târg de țeară în Sibiu (2 zile înainte târg de cai, 2 zile înainte de acesta târg de vite și 3 zile mai înainte târg de oi).

— Diurnistul Oscar Țibulea dela sedria orfanală din Timișoara alaltăieri a murit în curtea casei comitatului. Acasă nevastă-sa era bolnavă în pat.

— Din 28 Septembrie până în 2 Octombrie va fi târg de țeară în Timișoara. Cu acest târg e împreunat și târgul de cai al Bănatului.

— Economul Imre Bálint din Szalárd a fost aflat în câmp mort și despoiat de haine. Probabil că l-au ucis Țigani vagabunzi.

— Făptuitorii necunoscuți au furat în Seghedin casa wertheimiană a veduvei lui Frideric Janzen.

— Zilerul Stefan Veres din Oradea - mare alaltăieri a murit subit în piața mare.

ASTRA.

Biblioteca desp. Turda.

La adunarea generală a despărțământului Turda a »Asociațiunei« s'a fost decis să se inițieze în Turda și jur o colecție de cărți pentru biblioteca populară, ce e să se înființeze.

Colecta s'a efectuit în orașul Turda cu un succes destul de mulțumitor. Stimulatele d-șoare Augusta Vlăduș și Ninuca Codarcea au umblat de-arîndul la toate familiile inteligente din Turda și au colectat cărți în numele despărțământului pentru »biblioteca populară«. Urmează, ca asemenea colecție să se facă conform concludusului adus, și în jur. Domnii preoți și învățători luând în considerare greutățile unei astfel de colectări, ar face tare bine, ca cu ocazia venirei lor prin Turda să aducă înșiși în persoană cărți de acelea, pe cari voesc să le doneze pentru biblioteca populară și să le predele dlui director al despărțământului.

Tot astfel ar fi de dorit, ca domnii editori de cărți românești să-și țină de datorință a dona câte un exemplar și pentru biblioteca noastră, și-iar achita numai tributul datorit de unul fiecare culturai naționale.

Turda, 6 August 1899. m.

Tribuna Literară.

„Astra“ și arta.

— Concertul dela Deva —

»Unirea« zice între altele:

»A fost unul dintre cele mai escelente concerte ce s'au auzit la adunările »Asociațiunei«. Și frumșea aceasta s'a ridicat mai ales prin faptul, că la concert »și-au dat concursul artiștii ardeleni, puțini, câți îi avem, împrăștiați prin țeară«.

Concertanții nostri.

V.

Ioan Dămian.

»L-am văzut și cunoscut acum sunt 8 ani. Cântase la »Asociațiune« la Hațeg; îmi aduc aminte, ca și acum. Absolvase teologia. Avea voce frumoasă; toți îi apreciau talentul, vocațiunea; era lăudat de toți și atunci. Între diletanți era primul, dar' era diletant încă. După trecerea neaccentuată și ca în fugă peste pasajele mai dificile în cântecul său și după lungirea, trăgănarea volnică a notelor, despre cari simțea, că sânt potrivite glasului său — se vedea cât colo, că e diletant încă, dar' diletant de valoare, prin puterea și frumșea vocii sale.

»L-am revăzut acum sunt 5—6 ani concertând la Orăștie. Avea 2—3 ani de conservator la Lipsca. Artist în formațiune. Progresase mult. La primele pasaje cântate, cunoștea școala, rutina artistică, dar' avea ceva afectat în voce, ceva sforțat în predare, ceva, ce voia să-ți impună și nu-ți impunea, ceva nenatural, ce nu-i șede bine unui artist. Era artist în formațiune și cum ori-ce proces de evoluțiune scoate în relief greșelile — așa era și cu Dămian. Încă nu se desbărera cu totul de diletantism. Dar' siguri eram cu toții, că talentul său puternic, înăscut, va învinge.

Și talentul său a învins. »L-am revăzut acum, venit din Berlin, ca barieton angajat al operii regale de acolo. Nu l'am recunoscut. »L-am revăzut artist în toată puterea cuvântului. Artist, căruia numai norocul și omnipotentul reclam îi mai trebuie, ca să-și ajungă culmea. În toate a făcut progrese ne-spuse. Siguranța și eleganța naturală în pașire; predarea esactă a pieselor și totuși atât de plină de sentiment, atât de sugestivă; exprimarea rafinată și totuși atât de naturală a celor mai subtile sentimente; executarea precisă și totuși neforțată a pasajelor de perforce — în »Africana« de exemplu — acestea toate, toate denotă pe artistul format. Nimic nenatural, nimic sforțat, nimic afectat în el, modest, simpatic, nepretențios și totuși impunător: artist în toată puterea cuvântului. Și cine i'a auzit vocea puternică, plină, adâncă, valurând în registrele profunde, mlădioasă, elastică, dulce în pasajele înalte, cine a observat nuansarea fină a vocii lui — acela nu-mi va contesta, că Dămian e un artist cu viitor, ear' noi să fim mândri de el!

Ascultați-l!

»Africana«.

Ascultă-l... muget de valuri turbate, isbite de făruri, șuer de vânt și clocoț și urlet de vifor... la vêsle, la vêsle!... luptă pe mare, auzi, auzi hohotit de orcan!

El cântă... și vocea lui, e când muget de valuri, când vuet de vânt, când hohot sarcastic, hohotit de isbândă... când lină, ca cântul nădejdei...

Punct de forță a fost »Africana« în programul dlui Dămian și punct de forță e »Africana« și în programul altor multor artiști. A fost la culme!

Predarea dramatică atât de sugestivă, colorarea atât de vie, frasarea atât de expresivă în pasajele recitative, mimica și gestul îl prezentă pe Dămian, ca un artist cu talent, cu rutină și școală: artist în toată puterea cuvântului.

Aplausele frenetice și fără sfârșit, în cari entuziasmul erupse publicul, era cea mai vie dovadă, că Dămian a captivat publicul nostru, care deși în mare parte poate neculțivat în perceperea muzicii artistice, dar' la tot cazul mult impresionabil de tot ce e frumos și artistic, care, deși în lipsă de școală nu pricepe, și nu poate pătrunde adânc în tainele artei, dar' simte și resimte frumosul, căci nu e de lipsă doar' pentru gustarea unei opere artistice perceperea conștie, e destul și simțul — ear' cântul dlui Dămian îi sugerează oare-cum in-

voluntar acest sentiment de pricepere, prin forța și puterea impunătoare a artei sale.

Și publicul nostru a simțit arta dlui Dămian și cu entuziasm l'a știut aprecia.

Artiștilor! Să nu desprețuiți cumva publicul nostru! Nu!... străinii vă înțeleg doar' mai bine, vă pricep mai te meinic doar' prestațiunea artelor voastre, vă apreciază mai conștii, dar' siguri fiți, că mai viu nu resimte străinul farmecul artelor voastre, vraja cântărilor dragi și sunetul dulce din strune. Văzut-ați public mai sincer entuziasmat, mai răpit, mai mândru de artele voastre, ca publicul nostru în Deva?! Nu! Căci nobilă din fire e inima Românilui, ear' inima nobilă și fără multă pricepere simte și viu resimte farmecul artei. Datorința voastră a artiștilor nostri, e ca să ne cultivați. În voi ni-e nădejdea!

Și artiști de talia celor cari au debutat la Deva, artiști de talia dlui Dămian ne pot umple de nădejde.

(Va urma). Victor Bontescu.

INFORMAȚIUNI.

»Familia«. Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Abonament pe an 8 fl., pe o jumătate de an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei. Anul XXXV., nr. 34 din 22 Aug. v. are următorul cuprins: Dormi, Lino, dormi, de Margareta Moldovan. — Proverbe. — Atunci se viu... poezie, de Elena din Ardeal. — Bătălia dela Salamina, de G. I. Ionescu-Gion. — Cugetări. — La revedere, de Sân-Petresanul. — Minunile și farmecele, de V. N. — Cafeaua, de C. — Salon: »Asociațiunea la Deva. Ilustrațiuni: Marc Twain. — Madonna și Iisus.

»Convorbiri literare«. Apare în București la 15 ale fiecărei luni. Abonamente: pentru România și țările locuite de Români pe un an 15 lei; pentru studenți, institutori și învățători pe un an 12 lei; pentru țările uniunii postale pe un an 20 lei. Abonamentele se plătesc înainte. Anul XXXIII., nr. 8 pe luna lui August 1899 are următorul cuprins: Două case potrivite, de ». — Scrisori din anul 1850, de Tit Maiorescu. — Revenși (Relațiunile Țerei românești și Moldovei cu Ungaria până la anul 1526 de Gr. C. Conduratu), de Const. Giurescu. — Recensie II.: Croniciarii moldoveni din secolul XVII. de A. V. Gădeiu, de Stef. Orășanu. — Din fonologia românească, de Sextil Pușcariu. — Instituția »jurătorilor«, studiu istoric, de Mihail V. Demetrescu. — Teara-de-sus și Teara-de-jos, de S. S. Secula. — Poezii populare (Șiret Păcălabu, baladă), de St. St. Tejușcu.

A apărut:

Geografie pentru școale civile și superioare de fete, pe basa planului de învățământ din 1887, de Alexandru Mărki; după edițiunea V., tradusă în românește de I. Popovici, profesor la școala civ. de fete a »Astreii«. Sibiu, tipografia archidiecezană, 1899. Prețul legat 2 coroane 60 fileri. Aceasta e până acum prima carte românească pentru școale civile, dar' ea poate fi întrebunțată cu folos și în gimnaziul inferior și preparandii. Traducerea e făcută cu multă îngrijire și într'o limbă românească bună. Se poate procura dela librăria archidiecezană în Sibiu.

FELURIMI.

Oameni amfibiți. Sânt oameni cari au facultatea de a petrece sub apă timp foarte lung și a săvârși acolo muncă formală, încât pun în uimire pe semenii lor neobicinuiți cu astfel de lucru. Legende și tradițiuni de ale diferitelor popoare știu să vorbească chiar despre oameni de acelu, cari împingi de oare-care instinct nouă nepriceput, o mare parte din vieța lor și-au petrecut-o în apă, fugind ca de alte-celea de vieța de pe uscat. Din această cauză li-s'a și dat numele de amfibiți. O astfel de figură legendară amfibiță e la Maghiari un anume Hank Istók, pe care pe la sfârșitul veacului trecut — după-cum se zice — l'a prins din lacul Fertő, unde Istók al nostru s'a refuzat de nou îndată-ce i'a succes să eludeze paza celor-ce-l prinseseră. Despre acest Hank Istók a scris, între alții, chiar și Jókai Mór, renumitul romanțier al Maghiarilor, azi membru pe vieță în casa magnaților.

Nu numai la Maghiari, ci și la alte popoare există tradițiuni despre oameni de firea lui Hank Istók. »Melanges d'histoire naturelle« de pildă, face amintire, între alții, despre un anume Frans de Fega, tânăr spaniol din Liergan, care mergând odată cu prietenii săi la scaldă și notând puțin departe în largul mării, Frans s'a confundat deodată fără-ca prietenii lui să-l mai fi văzut eșind la suprafață. Sărâni și prietenii lui Frans se împăcaseră cu gândul, că nenorocitul s'a înecat. S'a întâmplat însă, că după cam cinci ani dela disparițiunea lui Frans, în apropiere de Cadix pescarii au prins din mare un monstru de om și l-au dus cu ei în oraș.

Aioi oamenii, pe lângă toate silințele lor, n'au putut scoate dela el nici o vorbă, cu toate-că și în șese limbi îi puneau întrebările. Omul era mut ca peștele; mănecarea însă o primia bucuros și o consuma cu mare poftă. În timp ce oamenii se căzniau să scoată vorbă dela el, unii pescar de origine din Liergan i'a venit aminte întemplantarea ciudată dinainte cu cinci ani a tinărului Frans de Fega și i'l muncea mult presupunerea, că da dacă acest monstru de om e Frans? L-au dus deci la Liergan, unde părinții și fostii prieteni ai lui l-au recunoscut. Omul amfibițu a rămas apoi în grija părinților nouă ani de zile. În al zecelea an însă l'a cuprins de nou acel straniu instinct și într'un moment de nepază a dispărut dela casa părintească. La un an după fuga lui, un locuitor din Liergan călătorind pe mare l'a văzut în societatea unei cete de delfini în Marea-Anturie.

Sânt lucruri curioase acestea, și-ți stă mîntea în loc la auzul lor, inclinand mai mult a nu le crede. Faptul însă, că o seamă de oameni au în adevăr facultatea de a petrece sub apă, fără a lua respirație, timp neobicinuit de lung, ni-l dovedesc numeroase însemnări de autenticitate istorică; anume despre așa numiții cufundari*) deja și istoriograful din vechime fac amintire, spunând că pot petrece sub apă timp așa de lung, sub durata căruia alții, neobicinuiți cu așa ceva, hotărît că și-ar da ortul. Astfel de pildă Herodot în a VIII-a carte spune, că sub domnirea regelui persic Artaxerxes un anume Scyllias, macedonean de origine, era renumit despre faptul, că și 15 minute putea să petreacă sub apă, pentru-ce se și ocupa mai ales cu aceea, că scoate obiectele mai prețioase de prin corăbiile cufundate. De asemenea și Pliniu face amintire despre un pescar, care și un patrar de oră era în stare să petreacă sub apă, și din cîntă încă sub apă și-l întindea, din care cauză nu i-se întempla nici-odată să-i fi rămas rociul gol, cum o păteau prea adese-ori ceialalți pescari.

Pescarii de mărgean și spongii din India încă au facultatea de a pute petrece sub apă timp foarte îndelungat. Călători, cărora li-s'a dat să fie martori oculari la astfel de pescuiri, spun că-i treceau fiori de groază, văzând, că după timp așa lung pescarii nu se mai ivese la suprafață, ear' când eșiau și-și luaa răsufu ca și-cum nimic neobicinuit nu li-s'ar fi întemplat, nu se puteau din destul minuna de enigma acestui lucru. În 1827 cu ocazia unui mare orcan se cufundase o corabie în apropiere de Țermurile Spaniei. Guvernul spaniol a angajat douăzeci cufundari, sicilianii și joniani, cari să scoată din corabie cadavrele și obiectele mai de valoare. Oamenii aceștia lucrau sub apă 10—12 minute; conducătorul lor însă, un cufundar de origine din Samos, lucra 18 minute sub apă fără să-și iee respirație. Întrebându-l mai mulți din publicul ce privia lucrările, despre taina acestei însușiri de a se pute lipsi de respirație timp așa de îndelungat, cufundatorul li-a răspuns, că nu e nici o taină în lucru; pentru-că, zicea el, fiecare om ar fi în stare să facă aceasta, dacă din copilărie de-a șar fi exercitat în continuu cu acest lucru, așa cum eu m'am exerociat.

*) scafandrieri.

Ultime știri.

Belgrad, 6 Septembrie n. Înormântarea fostului regent Ristic a fost o imosantă manifestație de doliu național. Au luat parte la ea deputațiunii din toată țeara, depunând coroane pe sicriu.

Paris, 6 Septembrie n. Ziarele anunță, că Labori s'a adresat telegrafice la împăratul Wilhelm și la regele Umberto cu rugare, ca să deo voe lui Schwarzskoppen și Panizzardi a merge la Rennes și a face depoziii în calitate de martori.

»Figaro«, e informat, că Panizzardi a depeșat unui medic în Rennes, că el e aplicat a se presenta înaintea tribunalului militar, dacă superiorii lui îi vor da ordin.

Sosiți în Sibiu.

La 7 Septembrie n. 1899.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Bar. Noposa cu fiul din Sânel, Andersen, director financiar, Herman, protopop, din Dej; d-na Halmygi din Budapesta, d-na Melék din Remeta, privatiere; Straub din Budapesta, Lukács din Casovia, profesori; Sêrb, notar din Pilul-mare; Racz, esecutor din Merourea; Unterberger, Lackenbacher, Klaus, din Viena, Ekyvert din Tîrgul-Murêșului, Deutsch din Alba-Iulia, Mátyás din Brașov, Vulcan din Șoimușul-românesc; comercianți.

Hotel »Neuriker«: Dr. Nemeș, director din Făgăraș; d-na Dobordon din Bistrița, d-na Onișiu cu fiul din Lupșa, privatiere.

Hotel »Mellzer«: Baiersdorf, proprietar de mori din Sebeș-săseș; Lurz, adjunct not. din Draos; Cothșel, proprietar din Certege; Vlassa, proprietar din Câmpeni.

Hotel »Habermann«: Catarina Gribi din Cluj, Maria Schmidt din Făgăraș, Schidl, oficial din Gutenstein.

Metasă Henneberg

(HENNEBERG-SEIDE)

— veritabilă numai dacă e procurată din fabricile mele —

neagră, albă și colorată dela 45 or până la fl. 14 65 de metru — lucie vârgată, carré, muștrată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și desemnuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 36 52

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de metasă ale lui G. Henneberg în Zürich,

(liferant de curte c. și r.)

Bibliografie.

A apărut:

„Datorințele învățătorului ca crescător față de direcțiunea greșită a socialismului modern“, disertațiune de Alexandru Pop, inv. în Ocna-Dejului. Broșură de 54 pagine 8° mare, premiată de Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei, în adunarea generală ținută în C.-Mănăstur la 20 și 21 Iunie a. c. Prețul 20 cr.

Istoria agriculturii, de I. Loser. traducțiune autorizată, de „Un prieten al plugurilor“. Retipărire din „Tel. Rom.“ Sibiu, tiparul tipografiei archidieceșane.

Bunaeviniță, de I. Bernard Krier, traducere liberă de Animpodist Daschivici, Suceava, red. și editura societății „Școala română“. Prețul 30 cr. (Figurează ca nr. 3 din biblioteca de petrecere și învățatură pentru tineret).

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de Greg. Pleșos, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adaus: bucați de lectură psihologică, — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școlile medii. — Prețul 80 cr.

Partea a VI-a din Memoriul lui Iosif Sterca Șuluțiu de Cărpeneș, membru fondator și membru în comitet al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“. Sibiu, tip. W. Krafft. Este un volum de 297 pagini, cu conținut variat și interesant și costă 1 fl. 25 cr. + 10 cr. porto. Două sute fl. din prețul cărții, se vor da pentru „casa națională“, restul pentru alte scopuri filantropice. La sfîrșitul cărții se adaugă o compoziție musicală: „Doina Metropolitului Alexandru Sterca Șuluțiu“, aranjată pe note pentru voce și pian. Partea cea mai mare a articolelor ce conține a mai fost publicată, prin foi și reviste, dar valoarea lor e permanentă. Între altele conține întreaga biografia nefericitului Dragoș.

„Istoria universală pentru școlile civile și superioare de fete“ pe baza planului de învățământ din 1887. Prelucrată în românește după ed. VI. a opului lui Alexandru Márki, de Ioan Popovici, profesor la școala de fete a „Asociațiunii“. Cartea dlui Popovici este primul manual de istorie pentru școlile noastre civile; e acomodată însă și pentru preparandii gimnasilor inferioare și școlile comerciale. A apărut în tipografia archidieceșană din Sibiu și costă 2 coroane. O recomandăm tuturor bărbatilor de școală.

Impăratul Marc Ulpiu Traian (98—117 d. Chr.). Prelegere ținută la 16 Martie 1893 în localitățile clubului român din Suceava, de Animpodist Daschivici. Tip. conc. Arch. Silv. Morariu-Andrieșevici în Cernăuți.

Ideile fundamentale în economia politică și o nouă teorie sociologică, de Ioan Socaciu, profesor în Brașov. Editura proprie a autorului. Brașov, tipografia A. Murășianu 1899. Prețul 65 cr.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 7 Septembrie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.36	vënd.	9.42
Lire turcești	„	—	„	95 80
Imperiali (16 R° aur)	„	18.95	„	19.05
Ruble rusești 100 a.	„	126.75	„	127.50
Galbeni	„	5.64	„	5.70
Napoleon-d'ori	„	9.51	„	9.56
100 Marce germane	„	58.57	„	59.—
Livre sterling	„	11.94	„	12.04

Bursa de Budapesta.

Din 5 Septembrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	118.—
„ „ „ 4%	95 80
„ „ val. cor. 6%	120.25
Împrumutul căilor ferate ung.	100.50
Bonuri rurale ung.	93.50
„ „ croate-slavone	99.75
Obligațiunile desp. regalilor	162.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	14.—
Renta de hârtie austriacă	100.—
„ de argint austriacă	100.—
„ de aur austriacă	118.—
Losuri austriace din 1860	137.—
Acțiunile băncii austro-ungare	904.—
„ de credit ung.	389.60
„ de credit austr.	377.30
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina“	102.—
Argintul	5.67
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.56
Mârți 100 imp. germane	58.90
London 10 Livre sterlingi	120.60

Bursa de Viena.

Din 5 Septembrie n. 1899.

Renta de aur 4%	118.15
Renta ung. v. c. 4%	95 45
Împrumutul căilor ferate ung.	119.50
Bonuri rurale ung.	93.80
„ „ croate-slavone	96.25
Renta de hârtie austriacă	100.20
„ de argint austriacă	100.15
„ de aur austriacă	118.15
Losuri austriace din 1860	137.40
Acțiunile băncii austro-ungare	905.—
„ de credit ung.	389.—
„ de credit austr.	376 50

Bursa de București.

Din 22 August v.

5% Renta perpetuă	4%	Fonc. rur.	84
5% „ am 1881 100	5%	urb. Buc.	92 1/2
5% „ „ 1892 100	5%	„ Iași	86 1/2
5% „ „ 1893 100	Banca Națion.		2730
5% „ „ 1894 87 1/2	„ Agricolă		346
4% „ „ 1889 89	„ României		—
5% „ „ 90.94 90	„ de scont		306
4% „ „ 1896 90	Dac. Rom.		436
4% „ „ 1898 90	Națională		456
Convertite rurale	Patria		—
5% Obl. c. B. 1883	„ Construcții		75
4% „ „ 1890	„ Basalt artificial		—
5% „ „ 1895	„ Tramv. nou		—
5% Fonc. rur.	96 1/2	Baia centrală	126

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Cele mai excelente și recunoscute ca cele mai bune

Mașine de cosit

pentru iarbă, trifoi și holde, Tavaluguri cilindrice și lucii, de oțel, Pluguri cu 1, 2, 3 ori cu 4 feruri, Grape diagonale și pentru livezi și mușchii, Mașine de semănat „Agricola“, Prese pentru ensilarea (Indesarea) nutrețului verde (patent Blunt).

Aparate-Dörr (patentate)

pentru poame și legume, Teasouri pentru toate scopurile, cum și pentru vin și poame, Prese pentru tescurile de poame și struguri, Mașine pentru răsădarea vițelor, Stropitoare automate patent „Syphonia“ pentru plante și vițe de vie

Fabricile cas. și reg., singure priv. pentru mașine economice, turnătorie de fer și atelier de barosuri

PH. MAYFARTH & COMP.,

în Viena, II/1, Taborstrasse. [153] 10—10

Fundată în 1872. Premiată cu peste 400 medali de aur, argint și de bronz 750 lucrători. la toate cele mai mari expoziții.

Cataloge de deslușire și numeroase scrisori de recunoștință gratis. — Reprezentanți și mai departe vânzători sînt doriți.

Mașine de îmblătit

cu suluri patente în verigă de uns,

minate cu mâna, cu virtej, ori cu vapor.

Aparate de virtej (întors)

pentru inhămare de 1 până la 6 cai,

Cele mai nune mașine de vînturat, Ciururi, sfărmitoare de păpușoiu, Mașine pentru te cuit fîn și pale, minate cu mâna, stabile și portative

fabrichează și livrează în cele mai noue construcțiuni

MICA PUBLICITATE

Pentru fiecare cuvînt se plătește 1 cr. Pentru cuvintele tipărite gras 2 cr. Taxa de inserțiune se poate trimite și în mîri postală. Pentru anunțurile cu adresă sau post-restante se plătește timbru 30 cr.

Pentru știri mărunte, întrebări, corespondență, informațiuni, anunțuri, reclame etc.

D-șoarei C. Poesia.
„Călugărul din vechiul schit a scris-o Tr. Demetrescu; ear' Mai am un singur dor e melodiata de G. Șorban.“ (20)

Caut să închiriez cuartir.
Pentru 1 Octombrie n. pe timp mai îndelungat. Cuartirul să aibă o cameră spațioasă și luminoasă. Prefer strădele liniștite. Oferte rog la administrația ziarului sub „M-dest.“ (19)

Loluș dragă!
Tu știi că lacrimile mișcă inimile împetrite, dar nu pot influența asupra inimilor seci. La ce am mai forța învoirea lor?... Doar a trecut atîta vreme de cînd ei „codificau“ primul amor! Azi ei nu ne mai înțeleg. Să ne înțelegem dar noi că noi, simțim puterea dragostei ce ne leagă. (22)

O elevă.
Dela școala de fete a „Asociațiunii“ caută cuartir cu proviziune întreagă la o familie germană de onorațiori. (3)

Haine vechi.
Se vînd cu prețuri moderate: Unde? Spune administrația ziarului. (16)

„Tu nu vrei!“
Ba eu vreau Ba pardon! Eu nu vreau și tu nu poți.

Și adecă: rămân cu stimă și cu sîrînt mînașă duduică dragă! *Tiuturel.* (21)

Excursie de toamnă
Voesc să aranjez prin veste-dul frunzișelor. Dela tovarăși pretind să aibă un ideal pierdut — ca împreună cu mine să poată gusta farmecul frunzișului vested. Am-nunțe la administrație. (25)

Neîncrezătoarei.
Cea mai mare discreție e garantată. Administrația a încrezut „Mica publicitate“ celui mai bine acreditat funcționar, care garantează cu onoarea și slujba sa discreția, ce i-s'a impus. De altfel administrația nu cere totdeauna nume, ci numai adresă pentru anunțurile ce i-se trimit. (26)

O fată.
Tinără și drăguță (așa-mi spun curtesanii!) voeste să intre în corespondență cu un cavaler. Idealul căutat să fie cu ochi albaștri — ca undă mării... (24)

Rigoletto!
La Deva am petrecut sublim! Sin. mi-a dat un inel pentru-că i-am promis că o să o logodesc. Vorbă să fie! Am înțeles, că acasă are sute de găște. Ce să fac eu cînd Ea va fi vîntul acestor găște?... (23)

Nr. 6176 Epit. [275] 1—3 1899.

Concurs.

Consistorul archidieceșan al bisericii române ortodoxe din Transilvania, prin aceasta publică concurs pentru planurile, după care voeste a zidi biserica catedrală din Sibiu, pe lângă următoarele condiții:

Catedrala are să corăspundă tuturor cerințelor reclamate de ritul oriental, cu un spațiu intern pentru cel puțin 1500 persoane. Planurile se să facă după stilul oriental bizantin cu toate întocmirile interne și externe, și cu uși în număr de ajuns pentru siguranța publică.

Prețul zidirei ca atare fără ajustarea internă să nu treacă peste 300—320 mii cor. Planuri cari contemplează o biserică mai scumpă, precum și acelea, cari nu corăspund din punct de vedere formal, sînt eschise dela concurs.

Reflecții au să prezenteze două schițe două fațade, două secțiuni, toate la 1: 200, după aceea un preliminar de spese calculat după metrul cubic, care după prețurile din Sibiu se compută la 3 m. zidire cubică cu 15 fl. și în fine o scurtă descriere a planului.

Premiile de concurs:
Premiul I. cu 2000 coroane.
„ II. cu 1500 „
„ III. cu 1000 „

Planurile premiate devin proprietatea bisericii române ortodoxe.

Planurile provăzute cu un motto și cu o epistolă sigilată, în care să se arate numele, locuința arhitectului și motto sub care s'a prezentat planul la concurs, au să se înainteze la Consistorul archidieceșan în Sibiu în restimp de 4 luni dela publicarea primă, dar cel mai tîrziu până în 15 Ianuarie st. n. 1900.

Planurile prezentate se vor examina în timp de 6 săptămîni după expirarea termenului prin o comisiune de experți, ear' premiile se vor plăti după-ce vor obține aprobarea singurului archidieceșan asemenea la 6 săptămîni.

La concurs pot participa numai arhitecți și ingineri recunoscuți.

Sibiu, din ședința Consistorul archidieceșan ca senat epitropesc, ținută la 21 August, 1899.

Știin. din ședința Consistorului archidieceșan ca senat epitropesc, ținută la 21 August 1899.

Ioan Mețianu,
Archiepiscop.

Primul stabiliment de uniforme în Brașov.

D. PLATOȘ

Strada Mihail Weiss nr. 20.

Recomandă bogatul seu deposit de uniforme și articoli pentru tot felul de uniforme, cu prețuri foarte ieftine. — Cu deosebire pentru voluntari, cel mai ieftin stabiliment de procurat uniforme, fără concurență.

O manta, o tunică, o blusă, un pantolon, un chipiu, o curea de lac, o păreche de mînuși de piele, o oravată.

Toate aceste articole costă numai 66 fl. 90 or.

Pentru executare strictă după regulament și uniforme potrivite garantează.

[273] 1—5

D. Platoș,
croitorul regimentului c. și r. de iaf. nr. 50.

TINERI MORBOȘI

dacă voesc să se scape de chinitorul necaz și să-și cureze boala radical, trebuie să întrebuinteze

Santal-Egger,

care după scurtă întrebuintare asigură rezultat uimitor, face să înceteze scursura la ambe-sexurile. Prețul unui flacon 1 fl. 50 cr., franco 1 fl. 70 cr., 3 flacoane (de ajuns pentru o cură) 4 fl. 50 cr., franco.

Avertisment! Este fapt științifice recunoscut, că efectul Santalului la astfel de boale e de neprețuit. De aceea avertisăm dela fabricatele străinsănătoare, scumpe, dar fără valoare.

[263] 2—40

Depou principal și de expeditură:
Farmacia la „Palatinul țerei“ în Budapesta, VI., Váci-körút 17.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vînzare:

Chestiunea Română în Roma.

Conferența domnului **Roberto Fava.**

Prețul numai 20 cr.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din tainele vieții.

29 de povești și schițe.

Prețul 1 fl., plus 5 cr. porto.

Se poate procura dela „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A apărut!

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.